

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.I.568/2022/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Csák Zsolt, a tanács elnöke

Dr. Tuba István Krisztián, előadó bíró

Dr. Gimesi Ágnes, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2022. november 29.

Az ügy tárgya: emberölés bűntettének kísérlete

Terhelt(ek): Terhelt1

Elsőfok: Fővárosi Törvényszék 11.B.941/2018/20-I., ítélet, tárgyalás,

2019. november 15.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.43/2020/13., ítélet, tanácsülés,

2020. április 9.

Az indítvány előterjesztője: Terhelt1 terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az emberölés büntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben a Terhelt1 terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Törvényszék 11.B.941/2018/20-I. számú és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.43/2020/13. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

[1] **I.** A Fővárosi Törvényszék a 2019. november 15. napján kihirdetett 11.B.941/2018/20-I. számú ítéletével Terhelt1 terheltet bűnösnek mondta ki emberölés büntettének kísérletében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdése és (2) bekezdésének d), f), g), i) és j) pontja]. Ezért 8 év szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban állapította meg azzal, hogy a terhelt feltételes szabadságra bocsátásának legkorábbi időpontja a büntetése kétharmad részének kitöltését követő nap. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelek további sorsáról és a bűnügyi költség viselése felől is.

[2] A kétirányú fellebbezések alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2020. április 9. napján meghozott 2.Bf.43/2020/13. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatát megváltoztatta, a terhelttel szemben a szabadságvesztés büntetés tartamát 10 évre súlyosította, megváltoztatta a bűnjelekre és a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezéseket, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] **II.** A jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozat ellen a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 648. § a) pontjában és a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában és b) pont ba) alpontjában megjelölt okból.

[4] Indokai szerint az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróságok a megállapított történeti tényállás alapján tévesen minősítették emberölés büntette kísérletének a terhelt cselekményét, ezzel megsértették a büntető anyagi jog e körben irányadó rendelkezéseit. A védői álláspont szerint a terhelt magatartása legfeljebb a Btk. 322. § (1) bekezdése szerinti közveszély okozása büntettének minősülhet.

[5] A védő szerint a bíróság tévesen értelmezte a tényleges körülményeket, így azt, hogy a terhelt által gyújtott tűz valóban közvetlen veszélyt jelentett-e, illetve közveszély előállt-e? Hivatkozott a BH 1991.91. számú eseti döntésre, amely szerint a gyújtogatással elkövetett jogellenes magatartásnak közveszélyokozásként való értékelése szempontjából annak van meghatározó jelentősége, hogy a közveszély ténylegesen létrejött-e, illetőleg fennállt-e a közveszély létrejöttének az objektív lehetősége. Mindezek hiányában kizárólag rongálás vagy e bűncselekmény kísérletének a megállapítására kerülhet sor.

[6] A védő kiemelte, hogy jelen esetben ezt a kérdést az igazságügyi tűzvédelmi szakértői vélemény megválaszolta akkor, amikor megállapította: egyértelműen igazolható a tűz- és robbanásveszélyes folyadék felhasználása. Ugyanakkor azt is megállapította, hogy a tűz tovább terjedése esetén, közvetett módon határozott számú személy élete és testi épsége is veszélybe került volna. Álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján arra lehet következtetést vonni, hogy a tűz tovább terjedése esetén a lakásban tartózkodóknak minden lehetőségük megvolt arra, hogy a „veszélyhelyzeti helyszínt” elhagyják a testi épségük kockáztatása nélkül. A lakás ugyanis (ezt a helyszíni szemle jegyzőkönyve, az ekkor készült fényképfelvételek, de a tanúvallomások is tartalmazzák) a földszinten, az ajtó mellett több ablakkal helyezkedett el, ekként az abból való távozást nem nehezítette meg a lángoló ajtó.

[7] Felhívta a BJD 6077 számú jogesetet is, amely szerint közveszélyokozás valósul meg, amennyiben a lakás felgyújtása az emberi életet veszélyezteti ugyan, de a halál csak további és nem szükségszerűen bekövetkező események eredményeként állhat elő. Álláspontja szerint jelen esetben is ez a helyzet állt elő, mert a lakásban tartózkodó személyek életét olyan további körülmények veszélyeztették, melyek csak a véletlenek szerencsétlen összjátéka alapján eredményeztek volna halált. Az előidézett tűz közveszélyt okozott, de arról alappal nem lehet szó, hogy az a sértettek halálához egyenes úton vezetett volna, ezen „tényállási elem” hiányzik az emberölés törvényi tényállási elemei közül, mely így az ítéleti minősítés tarthatatlanságát eredményezi.

[8] Mindezekből azt a következtetést vont le, hogy az ítéleti tényállásban a terhelt terhére rótt emberölés büntette kísérletének törvényi tényállási elemei hiányoznak, ekként ezen bűncselekményben a terhelt bűnössége nem állapítható meg. Amennyiben a terhelti cselekmény bűncselekményt valósít meg, az a Btk. 322. § (1) bekezdése szerinti közveszélyokozás büntette, amelynek a büntetési tétele 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés büntetés, ezért a kiszabott büntetés mértékének az enyhítése is szükséges.

[9] A védő a felülvizsgálati indítványában elsődlegesen azt indítványozta, hogy a Kúria a terheltet mentse fel az emberölés büntette kísérletének vádja alól, másodlagosan pedig – amennyiben a Kúria is úgy ítéli meg, hogy a terhelt bűncselekményt követett el – azt, hogy minősítse a terhelt cselekményét a Btk. 322. § (1) bekezdésébe ütköző közveszély okozása büntettének.

[10] A Legfőbb Ügyészség BF.657/2022/2. számú átirata szerint a felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[11] Kifejtette, hogy a tényálláshoz kötöttségből következően a bűnösség és a bűncselekmény minősítése is csak az ítéleti tényekkel mindenben összhangban álló tényállítások alapján vitatható. Az irányadó tényállás szerint a lakásban található éghető anyagok nagy mennyisége miatt a lakásban tartózkodó három személy testi épsége és az élete a tűz tovább terjedése, valamint a tűz mérgező gázai miatt közvetlen veszélybe került. A tűz tovább terjedése esetén a bent lévő személyek menekülésére csak kis mértékben lett volna lehetőség.

[12] Az ügyészség utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság indokolása szerint a terhelt tudata átfogta azt, hogy amennyiben a sértett lakása kigyullad, pontosan meg nem határozható számú más személy élete is veszélybe kerül. A másodfokú bíróság ítéletének indokolásában továbbá azt fejtette ki, hogy a terheltnek ismernie kellett a lakás adottságait, tudnia kellett az ajtó felett futó gázvezetékekről, továbbá arról, hogy a lakásban minimum két személy, sértett1 és gyermeke tartózkodott az elkövetés idején (másodfokú ítélet [21]-[23] pontok). Tudatának ezen kívül azt is át kellett fognia, hogy a hajnali 1 óra 30 perc körüli időben a benn tartózkodók nagy valószínűség szerint alszanak, nem tudnak védekezni a tűzzel szemben. A terhelt tudata ezen túl átfogta valamennyi minősítő körülményt is.

[13] Az ügyészség érvelése szerint az is kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy amikor az alvó sértettek lakásának bejárati ajtaját felgyújtotta, azzal számolnia kellett, hogy minimum a bennlévő két személy bennégve meghal. Hivatkozott a BH 2012.28. számú eseti döntésre, amely szerint az eredménytől függően befejezett bűncselekményként vagy kísérletként különös kegyetlenséggel, sok ember életét veszélyeztetve elkövetett emberölés büntette megállapításának van helye, ha az elkövető a lakás általa történt felgyújtása esetén az ebből származó közveszély előidézésén túl felismeri azt is, hogy a lakástűz következtében a bent tartózkodó személy – amennyiben a tüzet időben nem oltják el vagy őt ki nem menekítik – meghalhat.

[14] Az ügyészség szerint az a körülmény, hogy a sértetteknek lehetett-e menekülési útvonala, abban az esetben vizsgálható, ha arra a tűz megfelelő időben történő észlelése és menekülésre alkalmas fizikai állapot esetén lehetőség nyílik. A tényállás szerint azonban a bejárati ajtó meggyújtása mellett a terhelt tudata átfogta, hogy kik, hol és nagy valószínűséggel alvó állapotban töltik az éjszakát, és ezen ismeretek ébren lévő, a tüzet esetlegesen észlelő kívülálló, a sértetteknek segítő személyre nem terjedtek ki. Az a körülmény, hogy az ügyben eljáró igazságügyi tűzvédelmi szakértő megfogalmazása szerint a tűz tovább terjedése esetén, közvetett módon határozott számú személy testi épsége és élete is veszélybe került, ennek megfelelően szerepel a tényállásban. A megállapítás a tűz tovább terjedésének esetére vonatkozik. A tényállásban írt cselekmény miatt a bűnösség megállapítására, valamint a minősítésre helytállóan került sor, erre figyelemmel a büntetés kiszabása a törvényes keretek között történt.

[15] Indítványozta, hogy a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék 11.B.941/2018. számú és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.43/2020. számú ítéleteit hatályában tartsa fenn.

[16] Az ügyészi átiratra tett észrevételében a védő a felülvizsgálati indítványában foglaltakat változatlanul fenntartotta. Ismét hangsúlyozta, hogy a sértettek életét olyan

további körülmények veszélyeztették, amelyek csak a véletlenek szerencsétlen összjátéka folytán eredményeztek volna halált, nem pedig „egyenes úton”. A bejáratí ajtó melletti ablakokon pedig a sértettek nehézség nélkül távozhattak volna.

[17] **III.** A Kúria megállapította, hogy a terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa alaptalan.

[18] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában meghatározott és a Be. 649. §-ban tételesen felsorolt okokból biztosítja a jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét.

[19] A Kúria a megtámadott határozatokat a Be. 659. § (5) bekezdésének megfelelően, a felülvizsgálati indítványban meghatározott okok alapján bírálta felül, emellett a Be. 659. § (6) bekezdése szerint hivatalból vizsgálta a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéseket.

[20] 2. A védő a felülvizsgálati indítványát a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában és b) pont ba) alpontjában megjelölt okokra alapította. A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján – a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt – felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét, a 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján pedig akkor, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést a terhelttel szemben.

[21] A Be. 659. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye. A felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés].

[22] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által is irányadónak tekintett tényállás lényege a következő.

[23] A terhelt kapcsolata a volt barátnőjével, sértett1 sértettel 2016. év elején ért véget a terhelt agresszív magatartása miatt. Ezt követően sértett1 sértett a korábbi élettársától, tanúltól 2010. évben született gyermekével, sértett2-vel elköltözött a cím6 alatti lakásba. Ebben a házban élt korábbi élettársa, tanú1 is.

[24] A terhelt 2016. március 3. napján, azzal a céllal, hogy a volt élettársával újra kapcsolatot létesítsen, megjelent annak lakásán, azonban a sértett a terhelt közeledését elhárította. Emiatt 2016. március 4. napján szóváltás alakult ki a terhelt és sértett1 sértett között, mely bántalmazásig fajult.

[25] 2016. március 5. napján reggel a sértett kérésére tanú1 a lakás elhagyására szólította fel a terheltet. A terhelt távozott az ingatlanból, azonban a nap során folyamatosan trágár

hangvételő, fenyegető üzeneteket küldött a sértettnek, illetve egy fahusággal megjelent a sértett otthonánál. A terhelt azzal fenyegette meg tanú1t, hogy „ezt még megbánjátok!”. A terhelt fenyegetőzésétől tartva sértett1 megkérte ismerősét, tanú2ot, hogy a védelme érdekében maradjon aznap este a lakásában.

[26] A terhelt 2016. március 6. napján éjjel 1 óra 30 perc körüli időben ismét megjelent a sértett lakásánál, és a fából készült bejárati ajtóra és az alá motorbenzint öntött, amit meggyújtott, majd távozott az ingatlantól. A folyadék az ajtó alatti résen befolyt az egyszobás lakásba, amiben ekkor a sértett és sértett2 aludtak. tanú2 ekkor éppen nem aludt, mivel fát szeretett volna tenni a cserépkályhába, azonban motorbúgást hallott, és megérezte a bejárati ajtó felől terjengő füstszagot, valamint meglátta az ajtó alatt befolyó égésgyorsítót. A folyadék hamar lángra kapott, tanú2 pedig egy vödörből kivett felmosóval igyekezett a tüzet eloltani, majd felébresztette sértett1 sértettet, hogy értesítsék tanú1t is a tűzről, és tőle segítséget kérjenek.

[27] tanú1 ezt követően a lakáshoz sietett, és kívülről kezdte a tüzet megfékezni, melyet a tűzoltók kiérkezéséig együttesen eloltottak.

[28] A keletkezett tűz a bejárati ajtó előtti részben az ajtó mögötti mintegy 2 négyzetméter területen terjedt tovább és lángra kapott az ajtó belső oldalánál elhelyezett függöny is. Megégett a lakás bejárati ajtajának külső burkolata, az ajtó előtti lábtörlő, egy törölköző, egy gyerekpapucs, kis mértékben az ajtó belső felülete, valamint a függöny. A lakásban található éghető anyagok nagy mennyisége miatt, a lakásban tartózkodó három személy, az éppen alvó sértett1 és a hatéves sértett2, valamint tanú2 testi épsége és élete a tűz tovább terjedése, valamint a tűz mérgező gázai miatt közvetlen veszélybe került. A tűz tovább terjedése esetén, a bent lévő személyek menekülésére csak kis mértékben lett volna lehetőség. A tűz tovább terjedésének reális esélye is fennállt, tekintettel a lakásban található éghető anyagok mennyiségére, valamint a tető fából készült szerkezetére és a közeli gázvezetésekre, így a közeli házak és azok lakói is közvetetten veszélybe kerültek. Ennek elmaradása annak köszönhető, hogy tanú2 időben megkezdte a tűz eloltását, valamint, hogy tanú1 is idejében a helyszínre érkezett.

[29] A Kúria a jogerős ügydöntő határozat tényállásában foglaltak alapján vizsgálta azt, hogy a terhelt cselekményét az eljáró bíróságok a büntetőtörvénynek megfelelően minősítették-e, és a cselekmény esetleges törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetés kiszabására került-e sor.

[30] A felülvizsgálati indítványában a védő olyan felülvizsgálati okra is hivatkozott, amely bűnösség megállapításának vitatását is jelenti [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont], ugyanakkor az indítvány tartalma szerint azt sérelmezi, hogy a bűncselekmény minősítése téves, az helyesen közveszélyokozás büntette. Vagyis a védő ténylegesen a bűnösséget nem vitatta, a felülvizsgálati eljárásban a kérdés tárgya: az emberölés büntette kísérletének és az enyhébben büntetendő közveszélyokozás büntettének elhatárolása.

[31] Az elhatárolás kérdéseivel a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) több eseti döntésében is foglalkozott, annak alapja a lehetséges eredmény és az elkövetési magatartás közötti okozati összefüggés, valamint az elkövető tudattartalma és szándéka.

[32] A Btk. 322. § (1) bekezdése szerint a közveszélyokozás büntettét követi el, aki anyag vagy energia pusztító hatásának kiváltásával közveszélyt idéz elő, vagy a közveszély elhárítását, illetve következményeinek enyhítését akadályozza.

[33] Az irányadó tényállás alapján az kétségtől megállapítható, hogy a terhelt magatartása következtében konkrét, több ember életét veszélyeztető helyzet alakult ki, az általa – nem kétségesen – szándékosan a sértett lakásának ajtaján okozott tűzzel. Ezáltal ugyanis a terhelt a tűz életet veszélyeztető hatásának a lakásban lévőket kitette. Fennállt egyben a közveszély is.

[34] A közveszély jogi fogalom. A közveszély emberi magatartás folytán keletkező olyan állapot, amely a benne rejlő viszonylagos nyugalmi helyzetben vagy mozgásban lévő tényezőkön, folyamatokon keresztül nagyszámú, meg nem határozható személyt, vagy előre fel nem becsülhető anyagi javakat megsérüléssel, rongálódással vagy megsemmisüléssel fenyeget (BH 2021.98.I.).

[35] Az irányadó tényállás alapján (elsőfokú ítélet 3. oldal 8. bekezdés) – annak reális lehetősége miatt, hogy a tűz a lakóépületben tovaterjed – a közveszély létrejötte is megállapítható (BH 2003.52.). Megjegyzi ugyanakkor a Kúria, hogy – szemben a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal – a bíróságnak a közveszély létrejöttét nem kellett megállapítania, mivel az nem tényállási eleme az emberölés büntettének. A közveszély fennállása akkor kötelezően a vizsgálat tárgya, ha az ölési szándékra nem lehet következtetést levonni. Az emberölés tekintetében a „több ember életét veszélyeztetve” minősítő körülmény [Btk. 160. § (2) bekezdés g) pont] pedig a közveszély fogalmának nem feleltethető meg.

[36] A továbbiakban azt kellett vizsgálni, hogy a kialakult, emberi életet közvetlenül veszélyeztető helyzet, annak lehetséges következményei és az elkövető szándéka hogyan viszonyul egymáshoz. Amennyiben a cselekmény és az előzmények összes körülményei alapján a terhelt – legalább eshetőleges – ölési szándékára nem lehet következtetni, akkor a terhére csupán a közveszélyokozás büntette vagy más veszélyeztetési bűncselekmény róható (BH 2004.168., BH 1995.688., BH 1993.475.). A közveszélyokozás elkövetőjének szándéka tehát a halálos eredmény bekövetkezésére még eshetőleges formában sem terjed ki.

[37] A szándékos veszélyeztetés és a szándékos emberölés elhatárolása körében annak van meghatározó jelentősége, hogy a szándékos veszélyeztetés esetén csak a közvetlen veszélyhelyzet létrehozása szándékos, míg az ezen túlmenő eredmény tekintetében kizárólag a gondatlanság áll fenn. Az emberölés esetében pedig a veszélyhelyzeten túlmenő eredmény vonatkozásában az elkövető egyenes vagy eshetőleges szándéka áll fenn (BH 2021.157.I.).

[38] Az eredménytől függően befejezett bűncselekményként vagy kísérletként különös kegyetlenséggel, sok ember életét veszélyeztetve elkövetett emberölés büntette megállapításának van helye, ha az elkövető a lakás általa történt felgyújtása esetén az ebből származó közveszély előidézésén túl felismeri azt is, hogy a lakástűz következtében a bent tartózkodó személy – amennyiben a tüzet időben nem oltják el vagy őt ki nem menekítik – meghalhat (BH 2012.28.).

[39] A terhelt szándékának vizsgálatánál a Kúria a következőkre volt figyelemmel.

[40] A jogerős ítéleti tényállás szerint a tüzet a terhelt égésgyorsító anyagnak a bejáratí ajtóra és az ajtó alá locsolásával okozta. Ezen elkövetési módra figyelemmel tisztában volt azzal, hogy a cselekménye nemcsak arra alkalmas, hogy az ajtót megrongálja, hanem a lakásban is képes tüzet okozni. Az ott lévő éghető anyagok pedig egyrészt a tűz további terjedését okozhatják, ez, valamint a keletkező mérgező füstgázok pedig a bent lévők életét veszélyeztetik.

[41] A terhelt tudomása szerint nem állt fenn olyan körülmény, amelyre a terhelt olyanként számíthatott volna, ami a tűz elterjedését még azelőtt feltétlenül megakadályozza, hogy abból súlyosabb következmény származzon.

[42] A terhelt – mivel az ingatlanban az előző napon is járt – tudatában volt annak, hogy ott több személy, köztük egy gyermek is tartózkodik.

[43] Az éjszakai órára figyelemmel pedig arra is számított (számíthatott), hogy a lakásban tartózkodók alszanak, ami a tűzzel szembeni védekezést kizárhatja, illetve megnehezítheti.

[44] Mivel a terhelt az egyetlen bejáratí ajtót gyújtotta fel, tisztában volt a lakásból kijutás nehézségeivel és így azzal is, hogy a sértettek időben nem jutnak ki, és a cselekménye következtében tűzhalált szenvedhetnek.

[45] Végül a tényállás alapján az is megállapítható, hogy a terhelt a tűz meggyújtása után a helyszínt elhagyta, a tűz oltásához, a sértettek menekítéséhez segítséget nem nyújtott és nem hívott, vagyis a lakásban lévő sértettek sorsa iránt teljeséggel közömbös maradt.

[46] Mindezek alapján megállapítható tehát, hogy azt a folyamatot, amely külső beavatkozás nélkül a sértettek halálához vezethetett volna, a terhelt indította el. Lényeges, hogy a halálos eredmény nem a terhelt szándéka szerint maradt el, hanem az a véletlennek volt köszönhető, mivel tanú² sértett az éjszakai óra ellenére ébren volt, és így a tüzet észlelhette, annak oltását időben megkezdhette, illetve segítséget tudott hívni.

[47] Mindezek alapján egyértelműen a terhelt eshetőleges szándékára vonható le jogi következtetés, ahogy arra az ítéletábla is a határozata indokolásában helyesen utalt (másodfokú ítélet [22]-[23] bekezdés).

[48] Annak, hogy a sértetteknek volt-e menekülési lehetőségük az ablakon át, csak annyiban lehet jelentősége, hogy az a terhelt szándékára kihatott-e. Amennyiben a terhelt alappal feltételezhette, hogy a sértettek a tűz elől kimenekülnek a lakásból vagy őket onnan kimentik, valóban kétségesse válhatna a szándékosság. Az eljárás során azonban olyan adat, amely erre engedne következtetni, nem merült fel. A terhelt késő éjszaka hajtotta végre a tettét, amikor azt feltételezhette alappal, hogy a sértettek alszanak, más személy nem volt a környéken, és nem tudhatta, hogy az egyik sértett ténylegesen ébren van. Így nem

számíthatott alappal arra, hogy cselekménye következményeit a sértettek vagy mások elhárítják, ő maga pedig a helyszínt elhagyta, és a tűz eloltásáig nem is tért oda vissza.

[49] A terheltnek az abban való esetleges bizakodása, hogy a sértettek a lakás felgyújtása után időben felébrednek, és a lakást az ablakon keresztül idejében el tudják hagyni, a pusztán véletlenben bízás, ami nem más, mint az eshetőleges szándék (EBH 2018.B.5., BH 2019.1.I., BH 2005.3.II.).

[50] A felülvizsgálati indítványban említett két eseti döntés (helyesen BH 1991.98. és BJD 6077.) nem tartalmaz ezzel ellentmondó jogi érvelést. Az előbbi jogeset szerint a közveszély létrejötte vizsgálandó körülmény a közveszélyokozás büntette és rongálás büntette elhatárolása kapcsán. Jelen ügyben azonban a közveszélyokozásnak az emberölés büntette kísérletétől való elhatárolása merült fel, a közveszély létrejötte pedig nem volt kérdéses (a felülvizsgálati indítvány nem vitatta, de az irányadó tényállásból is kétségtelenül levonható volt ez a következtetés).

[51] A BJD 6077. számú döntés sem illeszthető jelen ügyre, mivel a sértettek élete nemcsak veszélyben volt, hanem a terhelt által okozott tűz a halálukat is okozhatta volna, vagyis a halál, mint az adott helyzetben reális eredmény, bekövetkezhett volna, amit a terheltől kívüli, véletlen körülmények hárítottak el. Vagyis az okozati kapcsolat éppen fordított a védő érvelésében foglaltakhoz képest, nem a „véletlenek szerencsétlen összjátéka” okozhatta volna a sértettek halálát, hanem a véletlennek köszönhető a halálos eredmény elmaradása.

[52] Mivel a terhelt szándékos, az emberi élet kioltására irányuló magatartásának eredménye (halál) elmaradt, a bűncselekmény Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti – befejezett – kísérlete valósult meg.

[53] Az eljáró bíróságok az emberölés büntettének kísérletében tehát anyagi jogi szabálysértés nélkül állapították meg a terhelt felelősségét. A cselekmény minősítő körülményeit [Btk. 160. § (2) bekezdés d), f), g), i) és j) pontok] is helyesen vették számba.

[54] Ezzel kapcsolatban a Kúria csak arra utal, hogy a 3/2013. számú Büntető jogegységi határozat 10. pontja szerint a Btk. 160. § (2) bekezdés j) pontja szempontjából védekezésre képtelennek kell tekinteni azt is, aki helyzeténél vagy állapotánál fogva ideiglenesen vagy véglegesen nem képes ellenállás kifejtésére [Btk. 459. § (1) bekezdés 29. pont]. E minősítő körülmény akkor róható fel, ha a sértett védekezésre képtelensége az elkövetőtől függetlenül állt elő, vagy azt az elkövető az ölési szándék kialakulását megelőzően – az ölési cselekménytől függetlenül – idézte elő. Az alvó személy sérelmére elkövetett bűncselekmény pedig "védekezésre képtelen személy" sérelmére elkövetettként minősül (BH 2014.325.). Mivel a sértettek közül ketten is aludtak a lakás ajtajának felgyújtásakor, ez a minősítő körülmény is aggálytalanul megállapítható volt.

[55] **IV.** A kifejtettek értelmében a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak, ezért a Fővárosi Törvényszék 11.B.941/2018/20-I. számú és a Fővárosi Ítéltábla mint

másodfokú bíróság 2.Bf.43/2020/13. számú ítéletét – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján – hatályában fenntartotta.

[56] A Kúria végzése elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, míg a felülvizsgálatát a 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria – a Be. 656. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén – az indítványt érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2022. november 29.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Tuba István Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró